

להבות אש קודש

לקט מתורתם של קדושי וערידי השואה פרשת במדבר

סמיכות סיום ויקרא לתחילת במדבר לימוד במעלת כל יהודי¹

וידבר ה' אל־מֹשֶׁה בְּמִדְבַּר סִינִי בְּאֶחָל מוֹעֵד בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי בַּשָּׁנָה הַשְּׁנִית לְצֵאתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם לֵאמֹר.
שָׂאוּ אֶת־רֹאשׁ כְּלִיעֶת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל... (במדבר א' א'-ב')

בספר זכרון עמרם צבי לרב עמרם צבי גרינוולד² זצ"ל אוד מוצל מאש כתב בתחילת פרשתנו וזלה"ק: לעיל מיניה כתיב (ויקרא בחקותי כ"ז ל"ג ל"ד) לֹא יִבְקֹר בְּיָדְכֶם לָרֶעַךְ וְלֹא יִמְרְנוּ וְאִם־יִמְרְנוּ וְהִיָּה־הוּא וְתִמְוָרְתוֹ יִהְיֶה־קֹדֶשׁ לֹא יִנָּאֵל. אֵלֶּה הַמִּצְוֹת אֲשֶׁר צִוָּה ה' אֶת־מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהַר סִינִי, וְסִמֵּךְ לִיה [במדבר א' ב'] שָׂאוּ אֶת־רֹאשׁ כְּלִיעֶת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל...

ונ"ל בס"ד ההמשך, דהנה איתא בפרקי אבות (ב' ב') הווי רין למצוה קלה כבחמורה שאין אתה יודע מתן שכרן של מצוות, דאדם מדמה שהיא מצוה קלה אבל אפשר שהיא מצוה חמורה וחשובה מאוד לפני ה', וכמו כן היה אצל מעשר דעשירי היה קודש, ואם יצא דבר רעה לעשירי היה אפשר שידמה שיחליף אותו על טוב יותר ממנו, ואמרה התורה הקדושה לא יחליפנו, רק תוכל לתת גם האחר, ולכן סמך ליה ואלה המצוות, דגם אצל המצוות כן הוא כי מצוה הבאה לידך אל תחמיצנה (מכילתא פרשת בא) לומר אעשה מצוה גדולה יותר

¹ הכנת הגליון והלמוד בו לקיים מצות בוראי יתברך. לעילוי נשמות הורי היקרים אודים מוצלים מאש אבי מורי ר' מנחם אהרן ב"ר טוביה ז"ל, אמי חוה בת יהודה ז"ל. חותני הרב מנחם ב"ר יצחק ז"ל אשתו זהבה בת אליהו ז"ל, בנם משה יצחק. יהודה הי"ד בן הרב מרדכי יבלחטוויא (דימנטמן) שלומית בת יהודה (מן) ז"ל. הרב דורון בן יוסף (רוזיליו). הודיה בת ר' שלמה (לבית ראובכרגר) ז"ל. פייגא סוקה בת ר' יעקב זאב ז"ל היא ובעלה הרב יחזקאל ב"ר אפרים שמואל (ריבל) אודים מוצלים מאש נפטרו ללא זשי"ק. הרב חיים קלמן ב"ר נתן נטע שלנגר זצ"ל נפטר ללא זשי"ק. אליה ב"ר דרור וחנה הלל הי"ד נהרג על הגנת עמנו וארצנו הקדושים כ"ב באייר תשפ"ד שמעון בן רבקה טובול ז"ל (ג' באייר תשפ"ה). יהודה (יורל) בן שמעון (פייגר) ח' באייר תשפ"ה. שלום דוד ב"ר צבי הלוי (גרנט) כ' באייר תשפ"ה, נפטר ללא זשי"ק תנצב"ה.

לרפואת: אליהו בן שולמית, אסף בן יוכבד, שמואל בן אביגיל, רפאל חיים בן חנה אסתר, שמואל דב בן מלכיאלה, חנה בת איידיו, שולמית בת טובה, חנה רבקה בת אסתר ברוריה, עמית בן מיכל, איתן דוד בן טובה, אתיה בת פרחיה, יוסף חיים בן ראהי, רביד חיים בן צאלה הי"ד בתושח"י.

² הרב עמרם צבי גרינוולד זצ"ל (תרס"ז צ'כסלובקיה – תשי"א ארה"ב) אביו היה הרב יקותיאל יהודה בן הרב משה גרינוולד שו"ת **ערוגת הבושם** (וכן **ערוגת הבושם עה"ת** ספר בדרך דרוש נפלא) אמו מרת **צפורה** היתה בתו של הרב יעקב מאיר הכהן פריד. בנעוריו למד אצל דודו הרב **אברהם יוסף גרינוולד** ואח"כ אצל הרב **דוד גרינוולד קרן לדוד** מסטאמר אחיו של **ערוגת הבושם**. למד בשקידה הצטיין בעונה עם זאת היה מעורב בין חבריות ומקבל כל אדם בסבר פנים יפות. נשא לאשה את מרת חיה בתו של הנגיד הרב משה שטינמן ראש הקהל בווישווא לאחר חתונתו התמיד בתלמודו ובעבודת ה'. לאחר מספר שנים התמנה למגיד מישרים בקלויז במקום חותנו שם ישב, והיה פה מפקד מרגליות בקול נעים בכל מכמני התורה והמוסר בהם התעלה במשך השנים. לאחר פטירת אביו בתרצ"ד נתבקש למלא מקום אביו, אך אנשי ווישווא וכן חותנו התחננו שלא יעזבם, ואז נתקבל כדומ"ץ [דיין ומורה צדק]. שם התמיד ישיבתו עד פרוץ מלחמת העולם השנייה ושהנאצים ימ"ש לקחו את כל אנשי העיירה לגטו משם למחנה עבודה בהונגריה. בתקופה קשה נוראה זו העידו אנשים שהיה זהיר בכל מצוות התורה במסירות נפש ממש, וכן עמל לעודד ולחזק את חבריו, ולקבל כל אשר עובר עליהם בלא להתרעם על הנהגתו של ה' יתברך.

זכה להנצל מגיא ההריגה, אך אשתו וששת ילדיו נספו על קידוש ה'. הקים ביתו בשנית עם מרת עטיל לאה שטנדיג מהונגריה שעמדה לימינו במסירות נפש עד יומו האחרון. בסיום המלחמה הגיע למחנה ישראל פרטוולד' והיה רב ואב"ד משם עבר לארה"ב אך נפטר בדמי ימיו בגיל ארבעים וחמש בכ"א **בסיון תשי"א** ולא זכה להעמיד דור המשך.

הספר נערך ויצא לאור לראשונה ע"י אחיו של המחבר הרב **דוד גרינוולד** זצ"ל בשנת תש"ל, ובשנית בהוצאה מורחבת בתש"ע בארה"ב.

כמו"כ אציב גל עד נר נשמה, לאחיו של המחבר הרב **משה גרינוולד** זצ"ל הי"ד שנשפה עם משפחתו, וכן אחיו הרב **שמואל גרינוולד** זצ"ל הי"ד שנשפה עם כל משפחתו (י"ג בסיון תשי"ד) ולמעשה לספר **זכרון עמרם צבי** הגעתי דרך עיון בתולדותיו של הרב **שמואל** באתר **תורתך לא שכחתי** העוסק בתורתם של קדושי השואה ותולדותיהם.

ממנו, ואל תאמר כשאפנה אשנה (אבות ב' ד') והוי רץ למצוה קלה שאין אתה יודע מתן שכרן של מצוות, אולי המצוה הזאת שאתה חושב שהוא מצוה קלה היא מצוה גדולה.

וכמו כן הוא אצל בני ישראל כי ישראל הוא ר"ת יש ששים רבוא אותיות לתורה (מגלה עמוקות ואתחנן אופן קפ"ו)³, וכמו שאין נפקא מינה בין מצוה למצוה אין נפקא מינה בין ישראל לישראל, ומי זומר הא דאיתא במסכת תענית (כ"ג) דרבנן אתי לאבא חלקיה שיתפלל על גשם וסליק ענני מהך זויתא דביתהו, ושאלו אותו מאי טעמא סליק ענני מהך זויתא דביתהו, ושאלו אותו מאי טעמא סליק ענני מהך זויתא דהוות קיימא דביתהו דמר, אמר להם דהנהו בריוני בהוה בשבכותן אנא בעי רחמי דלימתו והיא בעיא רחמי דליהדרו בתויבתא ואהדרי, עיי"ש.

עכ"פ מוכח שאל תהי בז לכל אדם (אבות ד' ג') ואפילו רשעים מלאים מצוות (ברכות נ"ז ע"א) לכן אין להוציא שום ישראל מהכלל ח"ו, לכן בא המצוה לפקוד את בני ישראל להראות על הנ"ל כי דבר שבמנין הוא חשוב להראות על הנ"ל כי דבר שבמנין הוא חשוב ואינו בטל כי שוע ודל נחשב שוה ואין אחד יותר מחבירו, כי גם היותר גדול נמנה רק לאחד, וגם היותר פחות לא נחשב פחות מאחד, כי בספר תורה אם נמחק רק אות אחת פסול, וישראל כשהן באגודה אחת נחשב לתורה יש ששים רבוא אותיות לתורה. עכ"ל הרב עמרם צבי גרינוולד זצ"ל.

משמעות נצחית להורדת והעלאת המשכן

וּבְנִסְעַת הַמִּשְׁכָּן יוֹרִידוּ אֹתוֹ הַלְוִיִּם וּבְחִנְת' הַמִּשְׁכָּן יְקִימוּ אֹתוֹ הַלְוִיִּם... (במדבר א' נ"א)

בספר בו לוקמו שרידי תורתו של האדמו"ר מסלונים הרב שלמה דוד יהושע⁴ זצ"ל הי"ד בסוד קדושים הביאו בפרשתנו וזל"ק:

בנסוע – אם נדמה לאיש יהודי שכבר התרומם והתנשא בעבודת ה' יתברך, יורידו אותו הלוויים. 'לוויים' הם חבריו, יעשו לו ירידה והיינו שיראו לו שלא התחיל עוד כלל בעבודת ה' יתברך⁵.

ובחנות המשכן – אם 'הניח' ועזב את [עבודתו] ונפל ביאוש – יקימו אותו הלוויים, יחזקו אותו חבריו. עכ"ל האדמו"ר הרב שלמה דוד יהושע מסלונים זצ"ל הי"ד.

³ מובא בספרים קדמונים ביניהם: חסד לאברהם אזולאי (מעין שני נהר י"א) מעבר יבוק תלמיד הרמ"ע מפאנו (שפתי צדק כ"ו) יסוד לדברים בזהר חדש שיר השירים (דף ע"ד ע"ב) אמנם קולמוסים רבים נשתברו על מנין זה של אותיות התורה. ראה בהערותיו הרבות ומאירות של הרב ראובן מרגליות זצ"ל לדברי הזהר. וכן מאמר רחב ומעוטב במקורות רבים נוספים בבאר משה של האדמו"ר מאזרי"ב, לפרשתנו הנושא את השם: ישראל – יש ששים רבוא אותיות לתורה.

⁴ האדמו"ר הרב שלמה דוד יהושע המכונה בסלונים מוהרש"ד. נולד בשנת תערי"ב, היה בנו יחידו של ה'בית אברהם'. דור רביעי בן אחר בן בשושלת של מייסד חסידות סלונים 'יסוד העבודה'. בעל מח חריף ומעמיק יחד עם רגש לוחט וסוער, התקפות וההכנעה השתלבו בנפשו כאחת. לאחר הסתלקות אביו בתרצ"ג הכתירוהו כאדמו"ר, בין גדולי החסידות הרב משה קליערס שהיה רבה של טבריה. קיבל על עצמו נהול הישיבה 'תורת חסד' בברנוביץ (אותה תקופה שימש בקדוש הרב אלחנן וסרמן זצוק"ל הי"ד, היו קשורים ביניהם) וכן ניהול כולל 'יריסיין' בארץ ישראל. בעת הפרעות בארץ ישראל (תרצ"ו-תרצ"ט) ויהודים רבים נרצחו ע"י הפורעים הערביים, היו ביניהם מחסידי סלונים, והרוח היתה שפופה, הוא ניצב עודד והפיח תקווה.

אותן שנים עולה המפלצת הנאצית בגרמניה, ועם פרוץ מלחמת העולם גם בתקופות הקשות הפיח בחסידיו רוח חיים, ובפורים ת"ש אמר כי 'בן המלך שהוא בעצם חלק מאביו, אינו משתנה במהותו בכל מצב, וכל כמה שישפילוהו ויבזוהו, צריך תמיד לזכור שהוא בן מלך!' גם לאחר הירצחם של אשתו עם בתו היחידה ואמו, לא נפל ברוחו התחזק בה' וחזק הסובבים אותו. כאשר גברו ועלו השלהבות ניסו לשכנעו חסידיו מארץ ישראל שיעלה אליהם, ולאחר שהחליט בהסוסים רבים להיענות לבקשתם, כשנודע הדבר לחסידיו בברנוביץ געו בבכיה גדולה, שדמעותיהם שימשו כסכר ליציאתו ועזיבתו צאן מרעייתו, איתם הובל להריגה בו' מרחשון תש"ד. במכתבו האחרון בפרוס חג הפסח ת"ש כתב: אם כי אתנו מה לומר ולדבר אין כמובן, והמשכיל בעת ההיא ידום כמו וידום אהרן, אבל לא ידום המזכירים את ה', אל דמי לכם ואל תתנו דמי ל עד ישים את ירושלים תהלה בארץ...עכ"ל.

הדברים נערכו עפ"י הקדמת ה'נתיבות שלום' זצ"ל לספר זכרון קדוש שהינו ליקוט ואסופת שרידי תורתו של אדמו"ר מוהרש"ד. כמ"כ בספר מאמר 'בסוד קדושים' עיונים הגותיים אמוניים בנושא השואה, וכן מאמר על סיום תקופת חסידי סלונים בברנוביץ. שניהם נכתבו ע"י הרב שלום נח ברזובסקי זצ"ל בעהמ"ח 'נתיבות שלום'. הספר יצא ע"י ישיבת בית אברהם סלונים ירושלים. (שבהוצאתה ספרי נתיבות שלום, שהתפרסמו ברחבי עולם).

⁵ לעומת מחשבה זו, אלו דברי קדשו של השפת אמת (בראשית וירא תרל"ח) על אברהם אבינו ע"ה:

והוא יושב פתח כו' כבר דברנו בזה השבח שנאמר לאע"ה אחר שזכה לכל המדרגה הגדולה הוא יושב בפתח ועל זה נאמר אשרי שומע לי לשקוד על דלתותי יום יום כו' בלי ספק מי ששומע אליו יתברך בכל יום הוא זוכה למדרגות רבות ונפלאות כמ"ש אשרי אעפ"כ יהיה שוקד על דלתותי. זה שנאמר והוא יושב פתח האהל כחוס היום פי' אחר כל התלהבות הגדול שהיתה לו במראה הזאת, אעפ"כ ישב בפתח:

טעם מדרש רש"י שינה בלשוננו בענין 'נפלים'

וַיֹּאמֶר ה' אֱלֹהֵי מֹשֶׁה פֶּקֶד כְּלִיבְכֶם זָכָר לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל מִבְּיַחַדְשׁ וּמַעֲלָה... (במדבר ג' כ')

רש"י משיצא מכלל ספק נפלים.

בספר פנינים יקרים אותן ליקט הרב שמעון בצלאל ניימן זצ"ל הו"ד הביא קושיית מפרשים: למה שינה רש"י בפירושו, דכאן נקט ספק נפלים, ולעיל (פסוק ט"ז) גבי מנין הלויים מכן חודש⁶ נקט שיצא מכלל נפלים. ובלוית חן כתב דרש"י נקט בדקדוק גדול, לפי דלעיל גבי מנין הלויים כתיב (שם שם ט"ז) וַיִּפְקֹד אֹתָם מֹשֶׁה עֲלֵיפִי ה' פָּאֲשָׁר צִנָּה, ובפירוש רש"י הביא ממדרש רבה (במדבר רבה ג' ט') דאמר משה לפני הקב"ה היאך אני נכנס לתוך אהליהם לדעת מנין יונקיהם? אמר לו הקב"ה עשה אתה את שלך ואני אעשה את שלי. הלך משה על פתח האהל ובת קול יוצאה מן האהל ואומרת כך וכך תנוקות יש באהל, לכך נאמר על פי ה'.

ואיתא במדרש רבה פרשתנו דרך מנין תנוקות היה עפ"י ה', כדכתיב בקרא על פי ה', אבל לא מנין הבכורים דלא נאמר בהם על פי ה'. וא"כ במנין הלויים שהיו עפ"י ה' עכצ"ל [על כרחך צריך לומר] דלכך היה מנינם מכן חודש כדי שיצאו מכלל נפלים ודאים שהיו אז בין תנוקות הלויים, דבשביל לצאת מיד ספק נפל, אמו מי איכא ספיקא קמי קודשא בריך הוא? אבל מנין הבכורים של"ה [שלא היה] עפ"י ה', היה צריך למנותם מכן חודש אף כדי לצאת מן ספק נפל. עכ"ל הפנינים יקרים לרב שמעון בצלאל ניימן זצ"ל הו"ד.

הרמתם של ישראל אל על ע"י נשיאת הדגלים

הביאני אל בית היין (שיר השירים ב' ד') בשעה שנגלה הקב"ה על הר סיני ירדו עמו כ"ב רבבות של מלאכים שנאמר (תהלים ס"ח י"ח) רכב אלקים רבותיים אלפי שנאן. והיו כולם עשויים דגלים דגלים שנאמר (שיר השירים ה' י') דגול מרכבה. כיוון שראו אותן ישראל שהם עשויים דגלים התחילו מתאווים לדגלים, אמרו הלואי כך אנו נעשים דגלים כמותם... אמר להם הקב"ה מה נתאוותם לעשות דגלים, הייכם שאני ממלא משאלותיכם... מיד הודיע הקב"ה אותם לישראל, ואמר למשה, לך עשה אותם דגלים כמו שנתאו. (במדבר רבה ב' ג')

הרב חיים אפרים זייציק⁶ זצ"ל בספרו תורת הנפש בפרשתנו מבאר ומרחיב דברי חז"ל, וזלה"ק:

ההתרשמות העמוקה ביותר של עם ישראל במעמד הר סיני, באותו רגע של התגלות האלקות בכל העולמות העליונים והתחתונים, באה לידי ביטוי בדרישתן הנלהבת והמלוהטת, הלוואי כך אנו נעשים דגלים כמותם. היינו שהגיעו בשעה זו לידי התפשטות והתעלות רוחנית מעודנת ומוזככת כזו, כדוגמת המלאכים הם העצמיים הרוחניים הדקים המופשטים, שאצלם אינה קיימת לא תחרות ולא קנאה, לא עצלות ולא עייפות, אלא שכולם, כולם כאחד מסודרים מיושרים באהבה אחת מרוממת ומונעמת בתשוקת יה אין סופית, ובהמיית קדושה נצחית של שירת קדוש קדוש, בלתי פוסקת לעד

⁶ וזלה"ק: פֶּקֶד אֶת־בְּנֵי לִוִּי לְבֵית אֲבֹתָם לְמִשְׁפַּחְתָּם כְּלִיבְכֶם מִבְּיַחַדְשׁ וּמַעֲלָה תִּפְקְדֵם.

⁷ הרב חיים אפרים זייציק זצ"ל מגדולי בעלי המוסר בדור האחרון, שזכה לינק מאילנות הגבוהים ביותר בעולם המוסר בשיבות נובהרדוק (בנייה הרב אברהם יפהן זצ"ל), הוגלה לסיביר שם היה בסכנת חיים מתמדת, זכה להנצל לעלות לארץ ישראל לימוד בשיבות תפארת ישראל בחיפה וכן בירושלים עיה"ק, בה קבע מקום משכנו עד הסתלקותו. כתב ספרי מוסר רבים בביאור פרשיות התורה, המועדים, הפטרות, סדור התפילה (ד"כ) ועוד. כולם בעמקות ובלשון פיוטית ועשירה עד למאוד. כך כתב בריש ספרו אור הנפש ח"ב:

בחסל סידור ספרי זה אפרוש כפי לשמים ובלב ספוג רגשי הודיה והכנעה אברך את ה' על אשר הביאני עד הלום, הוציאני ממסגר ומאפילה לאורה ודרור ועוד הואיל להעניק אותי מאוצרו הטוב... ולקדש שמו יתברך בפרי הגיגי ועשתונותי, ונשאתי בחובי כשביב גחלת עוממות בחתנתי ההרפתקאות והנסיגות בתקופת הזעם והשוואה של השנים האחרונות....

ידי אשר כרתו עצי יער במדבריות נעזבים ושוממים, חצבו בורות בטיט היון במקומות שאיה צלמות וצמאון, מי מילל שאלו הידים הנוקשות והמצומקות תהיינה עוד מסוגלות לכתוב ולרשום חסדי ה' ונפלאותיו, למען ספר לדור אחרון. לבי זה ששבע ביום התפלץ ונמוג מפחד ונגזר לגזרים מאימת הרשעים האכזרים שהתעללו בנו, מי מילל שלב זה יכון ויתעודד להתרונן ולהשמיע צלילי לחן רינה והודיה לה' יתברך!...

הבה נפרסם ונגלה לעין כל את יפעת וזיו נשמתינו, זמרה ננעים וקול נרים בתהלות ותשבחות ובמפעלים העצומים לכבוד ה' יתברך ותורתו הקדושה, נחדש נא את חיינו בדרכי התורה והמוסר, נקדש נא את ימינו ולילותנו לכבוד שמים... עכ"ל הרב זייציק זצ"ל. (ראה עוד בספר מפייהם של רבותינו עמ' 223-246 מאמרו 'המוסר היכן הוא')

ולעולמי עולמים, כל אחד ואחד על מקומו מלוכד, משולב ומותאם במקהלת יה, ברגשי אושר נפלאים ומלובבים, שהוא זוכה לעמוד ולשרת לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה.

זכו בני ישראל במעמד הר סיני להציץ במערכות מלכותא דרקייע ולקלוט באזניהם הד מני זמרת יה, ולתפוש לרגע קט את הרמוניות יה זו השמימיות הנצחית הזאת, ונכנסה בלבם תשוקה לזמרת ועזה עד מאוד להשתוות ולסדר מלכותא דארעא שלהם כמלכותא דרקייעא, שכל אחד ואחד ירגיש את עצמו מלוכד ומשובץ ומותאם, ללא כל חיכוכים טבעיים וגשמיים בעבודת הקודש כדוגמת המלאכים, איש על מחנהו ואיש על דגלו. וכדוגמת המלאכים משוחררי היצרים המעציבים והמפריעים והמעכירים את החיים, כן בקשו ישראל בשעה זו להתעלות לרוממות כזו, ולהכריח את היי הנשמות שבעולמות העליונים, לחיים הארציים שבעוה"ז. וכדי שהרושם והמעיימה העילאי הנפלא הזה, יעמיק וימשיך השפעתו וקיומו אף לאחר מתן תורה, צוה הקב"ה את משה שיסדר להם דגלים 'כמו שנתאו' והדגלים ישמשו להם לסמל ולזכרון הרשמי הנצחיים שהתרשמו במעמד הר סיני...

ומה מאוד נמלצו דברי חז"ל על סדר הדגלים והרוחות, שגילה את האהבה את התפשטות הגשמיות, את האהבה וההוקרה ההדדית שהשתלטה בין השבטים, שבטי יה, למרות השוני של האופי והתפקיד והערך של כל שבט ושבט לכשעצמו, למרות רב גוניות של הצללים והאורות שהתנשאו מכל מחנה ומחנה, ואשר עלולים היו להטיל תגרה וקנאה ביניהם, לא כן היה, אלא שכולם כדוגמת מלכותא דרקייעא התאחדו והתמזגו לנקודה אחת מרוכזת שמתפקדה להיות משכן יה אחד אשר ענן ה' חופף עליו כל היום....

ומה שיש לנו לעורר מזה הנאמר הוא שעלינו לשמר ולהצפין באוצר נשמתנו את כל ההברקות וההתרשמויות השמימיות הגדול, שהוא עלינו בתקופות העמל וקבלת התורה בנעורינו, בבית מדרשנו, ושיבותנו, בימי האהבה⁸, בהיות, חסד ה' על ראשנו. בהמצאנו בסביבת גדולי התורה והיראה האמיתיים, בימי כלולותינו הנפלאים בחברת אנשים מקדשים את שם שמים, ומזכי הרבים, בדור דיעה עטוף ואפוף זו התורה והמוסר, שכל מטרתו ותכליתו היה רק להמליך מלכות שמים על הארץ. ההתרשמויות הנשגבות הללו, עלולות לשמש לנו תרים ומשגב-מגן בבואנו לפעמים לפרשת דרכים, ואנו נתעים למצוא את הדרך הנכונה.

וכמו שאמר אדמו"ר הגאון החסיד רבי יוסף הורביץ זצ"ל [מזרגת האדם] שיש ותקופה אחת רוממה ונשגבה בחיי האדם, יכולה לשמש לו עזר גדול, הברק המבריק והמפיץ אור נפלא ונעלה, אמנם לרגע קט, להאדם התועה בחשכת הלילה, ומתלבט בטיט היוון, או ביער מסובך של קוצים וברקנים...ברם ההברקה הפתאומית מבחירה לו את הדרך למהוץ חפצו, אף שאחר ההברקה שוב נשאר הוא כאפילה [עפ"י הקדמת המורה נבוכים] כך הוא האור השמימי הגדול המוערה על האדם בשחר חייו, האור הזה מאיר אפילו בחשכת תקופת הבגרות וההזדקנות, והזוכה לאצר ולחתום בקרבו את ההתרשמויות האלה, מתקיימת בו ההבטחה בחתלבך תנחה אותך. עכ"ל הרב חיים אפרים זיציץ זצ"ל.

הגליון נלקט ונערך בחסד ה' יתברך ע"י יהודה יעקב ברקאי תל ציון כוכב יעקב יע"א 052-6514000 YBARKAI6@GMAIL.COM

⁸ ראה עלי שור (ח"א שער ראשון פרק ה' ימי האהבה וימי השנאה והיאוש [עפ"י ספר הישר לר"ת] לרב שלמה וולבה זצ"ל.